Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2024/4176

2.8.2024

P9_TA(2023)0474

Nasprotovanje izvedbenemu aktu: mejne vrednosti ostankov za triciklazol

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. decembra 2023 o predlogu uredbe Sveta o spremembi prilog II in V k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 glede mejnih vrednosti ostankov za triciklazol v ali na nekaterih proizvodih (COM(2023)0499 – 2023/2998(RPS))

(C/2024/4176)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o spremembi prilog II in V k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 glede mejnih vrednosti ostankov za triciklazol v ali na nekaterih proizvodih (COM(2023)0499),

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS ([1]), zlasti člena 14(1), točka (a),

— ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo, ki je potekalo 11. maja 2023 in pri katerem ni bilo sprejeto mnenje,

— ob upoštevanju obrazloženega mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane sprejela 7. decembra 2022 in je bilo objavljeno 18. januarja 2023 ([2]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2019 o postopku Unije za registracijo pesticidov ([3]),

— ob upoštevanju člena 5a(4), točka (e), in člena 5a(5) Sklepa Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ([4]),

— ob upoštevanju člena 112(2), (3) in (4)(c) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

A. ker pri glasovanju Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo, ki je potekalo 11. maja 2023, ni bilo podano mnenje, kar pomeni, da države članice predloga uredbe niso podprle s kvalificirano večino; ker tudi pri glasovanju v Svetu 20. septembra 2023 ni bilo podano mnenje;

B. ker je namen predloga uredbe Sveta povečati mejno vrednost ostankov za triciklazol v rižu z 0,01 na 0,09 mg/kg;

C. ker je cilj Uredbe (ES) št. 396/2005 zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov in usklajene določbe Unije glede mejnih vrednosti ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora;

D. ker člen 1 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) zagotavlja, da bo cilj te uredbe zagotoviti visoko raven varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja ter izboljšati delovanje notranjega trga z uskladitvijo predpisov o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, hkrati pa spodbudili kmetijsko proizvodnjo;

([1]) UL L 70, 16.3.2005, str. 1.
([2]) *Reasoned opinion on the setting of import tolerance for tricyclazole in rice* (Obrazloženo mnenje o določitvi uvozne tolerance za triciklazol v rižu), Strokovno glasilo EFSA 2023;21(1):7757, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2023.7757.
([3]) UL C 411, 27.11.2020, str. 48.
([4]) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.
([5]) Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

E. ker je v sporočilu Komisije z dne 20. maja 2020 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem zapisano, da evropska hrana že zdaj velja kot svetovni standard za varno, bogato, hranljivo in kakovostno hrano;

F. ker je triciklazol sistemski in zaščitni fungicid za učinkovit nadzor sneti (*Pyricularia grisea Sacc.)*, ki se pojavlja v vseh stopnjah napredovanja (na listih, steblih in na riževem latu);

G. ker triciklazol leta 2008 ni bil vključen v Prilogo I k Direktivi Sveta 91/414/EGS, potem ko je Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali ugotovil, da „obstajajo jasni znaki, na podlagi katerih se lahko pričakuje, da ima škodljive učinke na zdravje ljudi, ter da vrednosti ADI, ARfD in AOEL, ki so nujne za oceno tveganja, zaradi odsotnosti bistvenih podatkov ni mogoče zanesljivo določiti“ ([6]); ker triciklazol od 30. marca 2009 ni dovoljen za uporabo v Uniji;

H. ker je EFSA v svojem strokovnem pregledu po vlogi za odobritev uporabe v Uniji leta 2015 ugotovila ([7]), da obstaja več kritičnih področij, ki vzbujajo zaskrbljenost v zvezi s toksikologijo triciklazola; ker EFSA ni mogla prezreti genotoksičnega in rakotvornega potenciala triciklazola in zato ni bilo mogoče določiti referenčnih vrednosti (sprejemljiv dnevni vnos, akutni referenčni odmerek in dopustna izpostavljenost izvajalca) za uporabo pri oceni tveganja za zdravje ljudi; zato ni bilo mogoče izvesti ocen tveganja za izvajalce, delavce, druge navzoče osebe, prebivalce in potrošnike; ker EFSA prav tako ni mogla izključiti potencialnih motenj endokrinega sistema; ker je bila zato zavrnjena vloga za odobritev ([8]);

I. ker je od leta 2016 uporaba triciklazola v Uniji prepovedana, prav tako pa tudi uvoz proizvodov z ostanki nad analitsko količinsko opredelitvijo;

J. ker so bili evropski kmetje zaradi prepovedi tega fungicida prisiljeni vlagati v iskanje alternativnih kmetijskih praks;

K. ker je prepoved tega fungicida v Uniji povzročila veliko zmanjšanje proizvodnje riža med evropskimi proizvajalci;

L. ker je bila mejna vrednost ostankov za triciklazol v rižu znižana na mejo določljivosti in se je začela uporabljati po vsej Uniji leta 2017, se so proizvajalci riža, ki niso iz EU, zatekli k agronomskim tehnikam in prilagodili svoje poslovne modele, tako da lahko še naprej izvažajo v Unijo;

M. ker evropska proizvodna veriga riža dosledno podpira potrebo po vzajemnosti pravil o uporabi pesticidov;

N. ker je zaradi prepovedi triciklazola v Uniji prišlo do popolne odsotnosti vzajemnosti v škodo proizvajalcev riža, ki uporabljajo standarde Unije;

O. ker lahko te razmere dolgoročno privedejo do nepoštene konkurence za proizvajalce riža, ki izpolnjujejo standarde Unije;

P. ker politike, ki omogočajo trgovino, ostajajo prednostna naloga Evropskega parlamenta;

Q. ker je uvoz riža v Unijo v tržnem letu 2022 (1. september 2021–31. julij 2022) dosegel rekordnih 1,67 milijona ton brušenega riža in 36-odstotno letno povečanje ([9]);

R. ker je uvoz iz držav, ki dovoljujejo uporabo triciklazola, znašal skoraj 194.000 ton, kar ustreza približno 12 % celotnega uvoza ([10]);

([6]) 2008/770/ES: Odločba Komisije z dne 30. septembra 2008 o nevključitvi triciklazola v Prilogo I k Direktivi Sveta 91/414/EGS in o preklicu registracij fitofarmacevtskih sredstev, ki vsebujejo navedeno snov (notificirano pod dokumentarno številko C(2008)5108) (UL L 263, 2.10.2008, str. 16).

([7]) Sklep o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo triciklazol, EFSA Journal 2015;13(2):4032, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4032.

([8]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/1826 z dne 14. oktobra 2016 o neodobritvi aktivne snovi triciklazol v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (UL L 279, 15.10.2016, str. 88).

([9]) EUROSTAT, 2023.

([10]) EUROSTAT, 2023.

S. ker bi za kmete v Uniji sicer veljale najvišje možne zahteve glede varnosti potrošnikov, vendar bi sprejetje predloga uredbe Sveta omogočilo uvoz v Unijo, ki ni v skladu s standardi Unije;

T. ker bi se po podatkih sistema hitrega obveščanja za živila in krmo (RASFF) v skladu s predlogom uredbe Sveta število obvestil zmanjšalo za 76 % v letu 2021 in 73 % v letu 2022;

U. ker bi sprejetje predloga uredbe Sveta ogrozilo prehransko varnost in bi brez ustreznih načinov sledljivosti in obveščanja lahko povzročilo zavajajoče prakse za potrošnike;

V. ker člen 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije določa previdnostno načelo kot eno temeljnih načel Unije;

W. ker bi morale Komisija in države članice za zmanjšanje tveganj in vplivov uporabe pesticidov na zdravje ljudi in živali ter okolje obravnavati vprašanje uvoženih kmetijskih proizvodov, obdelanih s kemikalijami, katerih uporaba je v Uniji prepovedana ali omejena;

1. nasprotuje sprejetju predloga uredbe Sveta;

2. meni, da predlog uredbe Sveta presega izvedbena pooblastila, predvidena v Uredbi (ES) št. 396/2005;

3. meni, da predlog uredbe Sveta ni v skladu s ciljem in vsebino Uredbe (ES) št. 396/2005;

4. ugotavlja, da predlog uredbe Sveta ni v skladu z zavezami, sprejetimi za visoko varnost potrošnikov;

5. ugotavlja, da mejne vrednosti ostankov kot trgovinski standardi, ki temeljijo na tveganju, pomagajo preprečevati ovire in motnje v trgovini, ter poudarja, da bi lahko različni konkurenčni pogoji povzročili ovire in morebitne motnje v trgovini, ki bi lahko znatno vplivale na potrošnike, kmete in živilski sektor v Evropi in zunaj nje;

6. vztraja, da bi morala mejna vrednost ostankov za triciklazol v uvoženem rižu v Uniji ostati 0,01 mg/kg, kar velja za evropske proizvajalce riža;

7. poziva Komisijo, naj umakne predlog uredbe;

8. poziva Komisijo, naj ohrani enake konkurenčne pogoje za evropske kmete;

9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.